

X

Oppiaine	Laskentatoimi	Päivämäärä	13.2.2008
Tekijä(t)	Sanna-Kaisa Pasanen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	149
Otsikko	Elinkaarinäkökulman huomioiminen kustannuslaskentajärjestelmässä ja tuotekustannusten hallinnassa – Case Moventas Wind Oy		
Ohjaaja(t)	KTT Vesa Partanen ja KTM Mika Mattila		

Tiivistelmä

Perinteistä, standardimuotoista laskentalogiikkaa käyttävien kustannuslaskentajärjestelmien rinnalle on viime vuosina noussut uusia laskentasovellutuksia kustannuslaskennan muuttuessa kohti yrittäjyksen pidemmän tähtäimen työvälinettä, strategista laskentatoimea. Kustannuslaskennassa on pyritty kehittämään uusia lähestymistapoja, jotka vastaisivat aiempaa paremmin liiketoimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten synnyttämiin tietotarpeisiin. Näistä uusista laskentamenetelmistä ovat nousseet esille esimerkiksi elinkaarilaskenta ja tavoitekustannuslaskenta. Uusista sovellutuksista huolimatta perinteiset kustannuslaskentamenetelmät ovat kuitenkin säilyttäneet suhteellisen vahvan jalansijan erityisesti suomalaisissa teollisuusyrityksissä.

Tutkimuksen tavoitteena on kuvata case-yrityksen, Moventas Wind Oy:n kustannuslaskentajärjestelmän nykytila ja taso sekä kartoittaa laskentajärjestelmän mahdolliset ongelmakohdat ja kehityskohteet. Kustannuslaskentajärjestelmän nykytilan arviointi muodostaa pohjan tutkimuksen toiselle tavoitteelle eli elinkaarilaskennan ja tavoitekustannuslaskennan käyttöönoton mahdollisuuden arvioimiselle. Tavoitteena on tarkastella ja analysoida, mitkä ovat elinkaarikustannuslaskennan käyttöönoton edellytykset case-yrityksessä, ja millä tavoin ja miten toteutettuna elinkaarilaskentamalli hyödyttäisi case-yritystä tuotekustannusten hallinnassa. Tutkimus toteutettiin konstruktiivisena tutkimuksena. Empiiristä aineistoa tutkimustavoitteiden saavuttamiseksi hankittiin haastattelemalla case-yrityksessä tutkimuksen kannalta keskeisessä asemassa olevia henkilöitä. Empiirisenä työskentelytapana haastattelujen ohella käytettiin osallistuvaa havainnointia, ja tutkimusaineistoa syvennettiin case-yrityksen omien dokumenttien ja asiakirjojen avulla.

Tutkimustulosten perusteella on todettavissa, että perinteinen, standardikustannuslaskentaan pohjautuva kustannuslaskentajärjestelmä muodostaa suhteellisen riittävän pohjan elinkaarilaskentamallin rakentamiselle ja toteuttamiselle. Tuotekehitys- ja suunnittelukustannusten käsittely ja kohdistaminen on elinkaarikustannusten laskennassa yleensä ongelmallisinta; nämä kustannukset pitäisi myös saada kohdistettua tuotetasolle asti, jotta elinkaarilaskennan täysivaltainen toteuttaminen on mahdollista. Lisäksi tulevaisuuden ennustaminen niin myyntituottojen kuin tuotekustannusten kehittymisen kohdalla koetaan yrityksissä erityisen vaikeaksi. Kustannuslaskentajärjestelmän kehittäminen perinteisestä raportointisuuntautuneesta järjestelmästä enemmän eteenpäin katsovaan suuntaan auttaisiakin tuotekohtaisten kustannusten hallinnassa aina tuotteen elinkaaripäättymiseen asti. Koska elinkaarilaskennan toteuttamiseen liittyy case-yrityksessä suhteellisen suuriakin haasteita, kannattaisi elinkaarilaskenta toteuttaa ensin yhden tuotteen tai asiakassuhteen kohdalta, ja arvioida sen jälkeen elinkaarilaskentamallin hyödyllisyys uudestaan.

Asiasanat	elinkaarimalli, elinkaarilaskenta, tavoitekustannuslaskenta, toimintolaskenta, konstruktiivinen
Muita tietoja	